

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

CORNER PRITCHARD AVE
& MCGREGOR ST.

The Provincial
Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA,
CANADA

РІК III

Ч. 36.

СЕРЕДА 4. МАЯ 1921.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, MAY 4th, 1921.

No. 36.

VOL. III.

Новинки.

МІЖНАРОДНА ФЕДЕРАЦІЯ ТРАНСПОРТОВИХ РОБІТНИКІВ НА ПОМІЧ БРИТАНСЬКИМ МАЙНЕРАМ.

Робітники в Голандії, Франції, Бельгії, Німеччині і Австрії не допустять до вивозу вугля до Англії.

ЛОНДОН, 2. мая. — З початком другого місяця майнерського страйку зістало нині оповіщено, що робітництво поборило заходи, щоб не допустити до Англії вугля, видобутого на континенті.

Вуглева криза була нині предметом конференції між Робертсом Вільямсом, генеральним секретарем транспортних робітників і Ед. Фіменом, президентом Міжнародної Федерації Транспортних Робітників, після котрої секретар Вільямс видав наступну заяву:

"Фімен дав мені всяку гарантію, що голандські, французькі, бельгійські, німецькі і австрійські робітники постановили не допустити до вивозу вугля до Великої Британії".

В заяві даліше говорить ся, що рух за тим, щоб не допустити британське правительство до уживання заграничного вугля є зміцнений кооперацією робітників в портах, які є залучені з федерацією транспортних робітників. Всяка спроба привезти заграничне вугле приведе до цілковитого застановлення роботи в тих портах, а національна юнія залізничників буде даліше відмовляти ся перевозити всяке вугле, привезене з моря.

На Горішнім Шлеску проголошено військовий стан.

ЛОНДОН, 3. мая. — Депеша Райтера з Берліна каже, що в наслідок безпорядків, які відбули на Горішнім Шлеску, міжальнійська комісія проголосила вчора вечором стан облоги в містах Байтані і Ратаборі та в їх округах, а також в Плесі, Ридніку, Гінденбургу і Тарновіцях.

Донесення з німецьких жерел кажуць, що Французи заняли міста Байтані, Катовіци і Тарновіци, вигнавши звідтам перестим польських повстанців.

ПЕРШИЙ МАЙ В ЄВРОПІ.

500 жертв в бітві з поляками на Першому Май у Варшаві.

ВАРШАВА, 3. мая. — Жидівські газети подають, що в наслідок зударів з польськими мінущої неділі було серед жидівських соціалістів 500 жертв.

(Більше як певно, що ся скульпка вістка відноситься до першомайської демонстрації у Варшаві.)

Заворушення в день Першого Мая в Італії.

РИМ, 2. мая. — Святковане Першого Мая по цілій Італії було получене з безпорядками в кількох місцях. Наспівші донесення вказують, що найменше дві особи зістали убиті підчас заворушень.

Кажуть, що в Пармі було спокійно.

ПАРИЖ, 1. мая. — Перший Май з його традиційними революційними демонстраціями перейшов з можливо меншим неспокоєм, як звичайна неділя. В цілій ряді міст відбули ся

несено червоний прапор і "Юніон Джек".

Крім того місцевий відділ У. Р. Д., польське робітничє товариство "Нове Житє" і "Російський Прогресивний Клуб" відсвяткували Перший Май мітинг-концертом в Укр. Роб. Домі, на котрім промовляли бєдники в українській, польській і російській мовах. На концерті виголошено також деклямації в згаданих мовах, а хор Укр. Роб. Дому відспівав кілька революційних пісень.

ПЕРШИЙ МАЙ В ЗЛУЧ. ДЕР- ЖАВАХ.

По цілій краю був спокій.

ВАШІНГТОН, 1. мая. — Донесення до департаменту судніцтва кажуць, що Перший Май в Злуч. Державах перейшов загалом спокійно. В краю відбуло ся кілька радикальних мітингів.

В Шікаго.

ШІКАГО, 1. мая. — В день Першого Мая Соціалістична Партія Америки урядила тут похід і скликана мітинг, як демонстрацію в користь Соціалістичної Росії.

СВЯТКОВАНЕ ПЕРШОГО МАЯ В КАНАДІ.

В Монреалі.

МОНТРЕАЛ, 1. мая. — Соціалісти Монреалу святкували Перший Май походом, який відбув ся нині по полудні. На чолі походу несено два червоні прапори. Демонстрація була спокійна.

В Гамільтоні.

Як доносить буржуазна преса, в Гамільтоні відбуло ся в день Першого Мая масове робітничє віче, на котрім більшість мали становити "чужинці" і мав співати український хор. Найбільше промов мало також бути виголошених в чужинських мовах, головню російській.

У Ванкувер.

ВАНКУВЕР, 1. мая. — Около 2.000 (?) безробітних йшли нині походом улицями міста, несучи червоний прапор і "Юніон Джек", який на підставі міських законів мусить ся привуово нести. Зібравши ся на площі Кембрі ул., безробітні співали революційний "Червоний Прапор" і на тім розійшли ся.

В Порт Артур, Онт.

В день Першого Мая промовляв в Порт Артур, Онт., на двох робітничих мітингах Джан Квін з Вінніпегу, робітничий посол манітобського парламенту.

В Вінніпегу.

Робітники Вінніпегу відсвяткували Перший Май демонстрацією, в котрій взяли участь всі місцеві радикальні робітничі організації. В першомайський похід йшло поперх 6.000 робітників. В демонстрації взяло також участь поважне число жінок і дітей. Діти несли плякати з написом: "Пролетарська молодіже світа, єднай ся!"

На інших плякатах написан буди такого змісту: "Привіт Соціалістичній Республіці", "Безробітє є хоробою капіталізму і одиноким ліком на се є комунізм" і "Комунізм є одиноким надієм". Похід почав ся від Ріорж улиці і перейшовши через головні улиці міста, подав ся до Вікторія парку, де під повіваючим на підвішено червоним прапором відбув ся маршовий мітинг. На чолі походу

щоби розпочали весняну сїйбу, не оставляючи жадного поля облогом".

Залізничний робітничий університет в Києві.

КИЇВ, 31. марта ("Роста", Відень). — Професіональний союз друкарів отворив в Києві школу друкарів.

В Києві отворено також перший на Україні залізнично-робітничий університет. Сей університет названо іменем Парижської Комуни.

Селянський університет на Україні.

МОСКВА, 5. цвітня ("Роста", Відень). — В місті Савську, недалеко Анаїєвська, отворено селянський університет. Лекції читають ся в українській мові.

Українські кооперативи купують в Болгарії насінє.

МОСКВА, 4. цвітня ("Роста", Відень). — Представники українських кооперативів прибули назад до Одеси. Вони закупили в Болгарії збіже на засїви.

Святковане 60-х роковин Шев- ченка.

60-ті роковини смерті Шевченка відсвятковано в Києві низкою докладів і відчитів в центральних паланкових клубах, виставами та концертами. Залізничники улаштували величезний надїжжє.

Докладами, відчитами, та надїжжєками було відсвятковано пам'ять Шевченка так само і по всіх інших місцях Радянської України.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Побїда комуністів при виборах в Києві.

Нью-Йоркський тижневик "Soviet Russia" отримав з Москви слїдуючу каблеграму "Рости" про вислїд виборів в Києві:

МОСКВА, 26. цвітня. — На 1.225 делегатів, вибраних до Ради в Києві, комуністи мають 911 делегатів, безпартійні — 301, а прочі партії — 13.

Вибори до сільських і міських Рад.

МОСКВА, 10. цвітня ("Роста"). — По селах на Радянській Україні відбувають ся вибори до сільських і міських Рад.

Вісти з Києва доносять, що сільське населенє виявляє велике заїтересованє в передвїборчїй кампанії. Опозиційні партії стрічають дуже мало співчуття серед селян. Все вказує на се, що в Радах комуністи здобудуть велику перевагу.

Відозва до селян в справі ново- го збіжкового податку і сїбї.

МОСКВА, 8. цвітня ("Роста"). — Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет і Рада Народних Комісарів видали до селян України поклик з приводу нового збіжкового податку, який завелено замість давнішої розкладки.

Сей поклик в часті звучить: "Державне запотребованє збіжа зменшуєть ся з 150 мільонів пудів на 115 мільонів пудів. Селянам признаєть ся повну контролю над надвишкою збіжа.

Десять до двадцять процент зібраного збіжа буде признаєчено на закуплю насїня і знарядів для убогого селянства і на утворенє фонду для вимїни за товари.

Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет і Рада Народних Комісарів визнає селян,

волюють на Угорщині.

"Известия", подаючи огляд зборів і принятих резолюцій, заважають: "Московські безпартійні маси вповні вглянули в міжнародне положенє і прийняли клич: "Робітники всіх країв, єднайте ся". В сїм ми бачимо заповідь на побїду робітничої справи".

В Петрограді відбули ся збори в 43 фабриках, щоби вибрати делегатів на конференцію петроградських безпартійних робітників.

Безпартійні робітники ухваляють підписати совітське правитель- ство і співділати з комуністичною партією.

МОСКВА, 26. цвітня. — На останнім засїданю конференції безпартійних робітників, яка скїнчила ся в Петрограді, прийнято резолюцію, щоби підписати совітське правительство і співділати з комуністичною партією в економічній відбудові краю.

Перед закритєм конференції відчитано слїдуючий лист від Ленїна, який був запрошений на конференцію, але не міг на нїю прибути:

"Товариші! Жалє мені, що на ваше запрошенє я не міг прибути до Петрограду, аби промовити на конференції безпартійних робітників. Послаю вашій конференції сердечний привіт. Якраз під першину по ру, коли цілий буржуазний світ веде кампанію брехні проти Соціалістичної Росії, щоби знищити нашу торговельну угоду зі заграничними державами, співділати з безпартійними масами і їх поміч мають надзвичайне значенє.

Робітники і селяни пісяв останніх подїв в Кронштадт почали розуміти, що всяке ослабленє сили Соціалістичної Росії може вийти лише в користь білогвардійцїв. Тому не без причини всі провідники буржуазії витали клич кронштадських будївників "Совіти без большевиків".

Витаючи ваші наради, прошу звернути вашу увагу на конечність позисканя шораз більше зростаючого числа безпартійних робітників і селян до праї над економічною відбудовою краю. В Петрограді створено обласний економічний осередок. Він мусить розпочати свою працю з як найбільшою енергією. Робітники осягнуть в сей спосіб більшу ініїативу.

З братерським привітом, Ленїн".

Конференція прийняла відчитанє привіту Ленїна довготривалими оплесками.

Двотижнева відпустка для робітників.

МОСКВА, 11. цвітня ("Роста"). — Згідно з декретом з дня 10. цвітня всім робітникам і селянським службовцям признаєть ся після 6-місячної безперервної праї двотижневий літній відпочинок.

Безпартійні робітники в Мос- кві за програмою комуністів.

МОСКВА, 7. цвітня (почтою). — В сїм тижні відбув ся в Москві ряд масових зборів робітників, які не належать до жадних політичних партій. Збори виявили великий зріст політичної свідомости серед мас московського пролетаріату.

По терпеливм вислуханю меншевицьких, анархистичних і інших речників збори прийняли резолюцію, поставлену комуністами, яка дотичить всіх біжучих питань, починаючи від соціалістичної земельної політики і свободної торгівлі, а скїнчивши на монархистичній контре-

В Грознім добуто в лютім 5.300.000 пудів нафти, в першій половині марта 6.000.000 пудів.

На Уралі добуто в лютім 28.000 пудів нафти; в першій половині марта 125.000 пудів.

Росія і Німеччина будуть тор- гувати при помочи консулятів.

БЕРЛІН, 28. цвітня. — Тушєні часописи подають деякі замїтки голови російської економічної державної ради Ломова дотично торговельного договору між Німеччиною і Росією. Ломов каже, що Росії належить багато на торговлі з Німеччиною, бо навязанє торговельних зносин з Америкою поступає дуже поволї, а Німеччина є одиноким краєм обзнакомленим з потребами Росії.

На основі договору з Росією Німеччина отворить шїй ряд консулятів в Росії з торговельними департаментами, які будуть зносити ся безпосередню з Берліном при помочи бездротного телеграфу. Росія гарантує ненарушимість життя і майна всіх німецьких імігрантів та інших осіб, як також ненарушимість всього того, що Німці набули доси в Росії. Та торговельні зносини можна буде вести тільки через згадані урядові німецькі консуляти в порбзузміно з дотичними російськими властями. Всі торговельні трансакції Німців в Росії мусять бути втягнені в урядові рекорди в Москві.

Совіти мають підписати договір з Німеччиною.

РИГА, 26. цвітня. — Тут прибув вчора представник совітського правительства Шайман, який їде поспїшно до Берліна, щоби як найкорше підписати торговельний договір між Соціалістичною Росією і Німеччиною.

Бритійсько-російська торговля зростає.

РИГА, 27. цвітня. — Як доносять большевицькі часописи, до південної Росії прибули перші британські торговельні кораблі. Вони є наладовані збіжжєм і різними машинами; тепер стоять на якорях в Новоросійську. Часописи доносять також про великий рух в шловім уряді в Москві наслідком приходу товарів з Німеччини, Швайцарії і Англії. Погололка про отворенє крамниць в Москві спричинила великий попит за будинками на складах і торговельні приміщеня.

Спроби Росії торгувати з Лотоєю okazaли ся невдалими. Соціалістична місія під проводом Ломова замкнула тут свої бюра і Ломов наказав кораблям, які мали виладувати товари в Ридзі, відплисти до Ревалю в Естонії.

Англія висилає до Сов. Росії торговельну місію.

ЛОНДОН, 27. цвітня. — Фінні привернено почтове і телеграфічне полученє між Англією і Соціалістичною Росією.

Англія організує торговельну місію, яка в протягу двох тижнів віде до Соціалістичної Росії.

Кудїш їде до Лондону.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 25. го цвітня. — Д-р Кудїш, російський соціалістичний представник в Константинополі за послїдні два місяці, дістав британське візо на подорож до Лондону.

Він буде конферувати в Лондоні з Леонїдом Красїном, соціалістичним міністром торгівлі і промислу.

Воєнний трибунал в Румунії судить Раковського.

БУКАРЕШТ, 1. цвітня ("Роста", Відень). — Дня 25. марта розпочала ся перед воєнним трибуналом в Букарешті розправа проти д-ра Раковського, прем'єра Української Радянської Республіки, котрий свого часу втік з в'язниці в Іяві, будучи обжалованим о співчутчє в заговорі проти румунського правительства.

Воєнний трибунал видасть позачиний засуд.

(Раковський перебував у в'язниці в Румунії до вибуху російської революції в 1917 р.)

З РОБІТНИЧОГО РУХУ.

Американські робітники висилають делегата на професійний конгрес в Москві.

СІЯТЛ, Ваш., 26. цвітня. — Голет М. Велс, бувший президент місцевої центральної ради праї, зістав вибраний делегатом на конгрес Інтернаціоналу Червоних Професійних Союзів, який розпочнєть ся дня 1. липня в Москві.

Г. М. Велс їде на конгрес як представник американського робітничого руху, щоби знайомити ся з відносинами нової демократії.

Робітники в америк. стейті Джорджія домагають ся торгівлі з Росією.

АТЛАНТА, Джорджія, 24. цвітня. — На конвенції Федерації Праї-стейтї Джорджії були прийняті резолюції, в яких вказуєть ся президента Гардінга, щоби уділив амністію всім подївничим в'язням та щоби Злучені Держави в як найкоротшїм часі привернули торговельні зносини зі Сов. Росією.

Резолюція в справі приверненя торгівлі зі Соціалістичною Росією була прийнята майже одностайно.

ТОВАРИШІ РОБІТНИКИ І РОБІТНИЦІ!

ПРИХОДЬТЕ ВСІ

в неділю, 8-го мая, с. р. о годїні 2.30 по полудни до

Українського Робітничого Дому на

КОНЦЕРТ ДІТТОЧОЇ ШКОЛИ

ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ

В програму концерту вхлєдть дуже гарні дітотчі хорові і сольові співи, гра на інструментах, деклямації і промова.

Приходьте і подлюбитеь ся піснями і музикою своїх діточок.

Вступ вільний! Приходьте вчасно, щоб застати місце!

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стіваришнене “Українських Робітничих Вістей”
Передплата на рік \$4.00.

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS

cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ШКІЛЬНИЦТВО НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Помимо тяжкого економічного стану, в якому завдяки війні і контрреволюційним та чужоземним капіталістичним наїздам найшлися радянські республіки Росії і України, робітничо-селянські правительства цих республік пильно дбають про розвій шкільництва у всіх областях і видають на сю ціль великі суми гроша. Про високій стан шкільництва, опіку над дітьми і величезний поступ на полі просвічення народних мас в СРСР писує навіть вороги большевиків. СРСР знаходить під ним зглядом признані зі всіх сторін. Радянська Україна, завдяки тому, що була виставлена на частійшій як Сов. Росії контрреволюційні і імперіалістичні наїзди, не могла зробити такого поступу на полі шкільництва, як її сусідка СРСР, однак і вона не лишила ся по заді на сім полі. Можна сміло сказати, що помімо всіх трудностей, які переживала і ще переживає Радянська Україна, українське радянське правительство зробило за час свого існування більше на полі шкільництва і просвіти народних мас взагалі, чим котре буржуазне правительство за той час в корисніших умовах.

Ось що говорять про шкільництво на Радянській Україні нижше наведені факти.

Після даних, предлоджених на V. Всеукраїнським Зізді Рад, на Україні є 21.000 шкіл, в котрих учить ся околом два і пів мільона дітей. Крім сего zorganizовано 760 диточих домів, де знаходиться ся 51.000 дітей. На Україні є також 700 диточих садів.

Справа професіонально-технічного образования поставлена на правильну дорогу. В теперішній час є 4 висшій технічній інституту для підготовки спеціалістів тяжкої індустрії, в котрих побирають науку 7.000 змілітаризованих студентів. Стійко розстутуть політехнічні, організовані підприємствами, професіональними союзами під керівництвом органів народного комісаріату просвіти! В 20 найбільше zorganizованих політехніках вчить ся околом 400 будучих червоних інженерів. Крім сего проведено околом 100 курсів по підготовці інструкторів-спеціалістів по професіонально-технічному образованию. На Україні є також чотири сільсько-господарські інституту і 21 середня сільсько-господарська школа. Отворено також три економічні і чотири медичні інституту.

Тільки зі звіту на V. Всеукраїнським Зізді Рад. А тепер кідка даних з докладу українського народного комісара просвіти тов. Гринька на 3-ій сесії Всеукраїнського Центрального Виконавчого комітету дня 23. листопада 1920 року:

“На 1-січня 1921 року, завдяки мілітаризації частини висшій школи, ми вилускаємо 1.115 лікарів, 230 інженерів, 84 агрономів, 24 ветеринарів, 110 універсальних інституту Народного Господарства та 39 гірників.

Наркомовіти підходять зараз до мілітаризації всіх техніків і курсів по підготовці кваліфікованих робітників.

Таких курсів відкрито 60. Перешкодою до мілітаризації являється ся теж недостатка постачання.

В обсягу політично-освітній праці відкрито 100.158 поза-шкільних установ, крім “Просвіти”, які відкривають ся з приватної ініціативи”. (Харківські “Вісті” з 25. листопада 1920 р.)

Знова в київських “Вістях” з 23. марта с. р. тов. Гринько, подаючи дані про шкільництво на Радянській Україні, пише: “На Правобережжю на Київщині скількість українських шкіл вносить 97 процент, на Подолі відсоток ще більший, а на Волині 70 процент”.

Се все офіційні дані з українських радянських жерел, які говорять самі за себе.

А тепер що говорять про відносини на Україні не большевик, але звичайний собі кооператор, який на початку січня с. р. приїхав з України до Константинополя.

Берлінський “Новий Мір” з 2. цвітня с. р. доносить слідуюче: “Прибувши з України до Константинополя відомий український кооператор Е. Ф. Филипович, в листі до одного з працюючих за границею кооперативних агентів так описує сучасне положення на Україні. Автор листа виїхав з України за границю в справі службових обовязків на початку місяця січня с. р.

Правління Центрального Українського Кооперативного Союзу “Вукоспілка” знаходиться ся в Харкові — в місці осідку Центрального Правительства України. В склад правління “Вукоспілки” входять найвизначніші, старі кооператору України.

“Сяли-б ви знали, — пише Е. Ф. Филипович, — як під теперішній час потрібні свідомі робітники на Україні, як там широчезне поле для праці, а які можливості самої праці! Іноді, сидючи тут в Константинополі і перечитуючи віденську “Волю”, хочеть ся кричати від болю, що тут люди погибають в сварках, інтригах, сплетнях; якесь знесилене і тільки; се в той час, коли там нема людей до праці. Ті, що там сидять, працюють буквально по 12—15 годин на добу, перетомлюють ся, працюють в тяжких умовах, а разом з тим працюють з найбільшим ентузіазмом, забуваючи про себе особисто, про свої інтереси, а не рідко і про своїх близьких.

“Колі ви приїдете на Україну, вас там стрінуть з радістю”. Автор листа еще рік тому назад находив ся за границею і ось що він пише з приводу свого повороту на Україну.

“Я радувався буквально радістю малої дитини, котрій подарували гарну забавку, а все перебуваюне за границею видалось мені тяжким і поганим сном”.

Колі ви приїдете на Україну, ви не пізнаєте України. Українізація йде вперед скоро і швидко. Початкова школа вся українізована.

Середня школа українізована на 50%. Університет, кождерційний і кооперативний інституту в Києві — вже зовсім українські школи. Політехніка українізована на половину. Крім того, існує Академія Наук, Академія Штукі і прекрасна національна бібліотека. Широкими кроками йде вперед і українізація церкви”.

Так говорять чоловік, що сам не є большевиком, але був на Україні і на власні очі бачив, що там робить ся.

І якими підлідами і ганебними являються ся в порівнянню до наведеного всі крики української контрреволюційної інтелігенції і псевдоінтелігенції на еміграції в Європі і в Америці про те, що на Україні нищать ся все, що українське, що радянська влада на Україні це “московські” та жидівські комісарі, які поневолюють національно Україну гірше царату. Якими чорними по змісті є ті нужденні вигукі укр. контрреволюційних недобитків.

РОБІТНИЧИЙ РУХ В НОРВЕГІІ.

Країна рибаків.

На західній частині Скандинавського півострова лежить ся предивна країна фьордів, превелібних сплохів, країна гір і лісів, — вкрита снігом більшу частину року і зеленою рослинністю в літі розстелюють її сугорби, збігають до моря, аж там раптом зривають ся урвищами, кручами в численні затоки, що їх називають фьордами.

В наших оглядах міжнародного робітничого руху не завадить нам сказати кілька слів про сю країну. Норвегія стоїть нині в ряді незалежних держав. Від 1814 року, коли данський король відступив її Швеції, була вона незалежною державою, яку вибравши собі за монарха короля шведсько-го, вона входила вже через те в союз зі Швецією.

В 1905 році Норвегія захотіла стати собі “цілком незалежною” і заявила Швеції, що уклад про союз-вона рахує уневажним. Швеція почала була готуватись до війни і вже трохи не почалась була бійка через те, чи Норвегія має бути “незалежна” чи ні, та тут робітництво в обох краях вишло на улицю і так всі грізні підготовані пішли на ніщо, — союз розірвано без війни.

Норвегія країна рибаків, дрібних хуторян і моряків. Досить нам сказати, що норвежська торговельна флота сягає 1,508.758 тон поємности, щоби мати вже достаточну яву про її велику участь в світовому транспорті, що його відіграє ся невелика людність країни. Ми говоримо невелика, — бо такою вона дійсно і виглядає зі своїм населенням в 2,642.900 душ в порівнянню з Францією, що має околом 40 мільонів, але якої торговельна флота має всего 1,627.400 тон, або з Росією, котра в 1914 році на 1. січня мала тільки 783.019 тон. Риболовство займає дуже визначне місце в Норвегії, бо в тій галузі працює 118.224 людей, тоді як у всій міській промисловості працює 161.722 людей (з того числа 20.181 віком нижше 18 років).

Землеволодіння має дуже дрібний характер, панських великих маєтків майже нема. В Норвегії є: фарми без землі (хвіба з садом) — 20.839 від 2 гектарів землі 142.930 від 2 до 10 гект. землі 65.904 від 10 до 50 гект. землі 16.590 поверх 50 гект. землі 371

Разом 246.634

Позаяк більша частина Норвегії усяна горами і не дає нічого (лісів 21,5 проц., 3,5 проц. під uprawою, а 75 проц. неродюча пуста, то і хвіба, свого Норвегії не вистає і вона довозить його на 132.738.000 корон з зовні.

Тим чиним риболовство, лісово промисловість, польоване, скотоводство, — пароплавання є найважливіші заняття в Норвегії. З інших галузей варто згадати хвіба електричне виробництво, яке розвивало ся завдяки гірським річкам, порогами, що дають природну енергію. Свого вугля Норвегія не має.

Політичні партії.

Позаяк більшість населення складається з таких незалежних дрібних фермерів та рибаків, то се відбиває ся і на характері боротьби клас. В першій половині минувогого століття боротьба головним чиним провадилась поміж замощною класою аристократів і селянством, котре в Норвегії може бути чи не найбільше zorganizоване і незалежне. Але з народженням промисловості по містах зріс в силу і вже в 1850 році повстає революційний рух, який випливає ся в повстанні під проводом Марка Трана, ученика Сена Симона. Сей рух було жорстоко здушено.

Друга половина вісімнадцятого століття відзначається боротьбою ліберальної партії під проводом Йогана Свердупа з консервативами за здійсненні півдаливи буржуазної демократії, за поширеня прав старшини і обмеженя влади шведського короля. І в цьому ліберальні осягнули значні успіхи, точнісьню так само, як і в справах реформи судової і шкільної.

Та зріст робітничої класи, що набирала по цілому світі шораз більшого впливу на політичне жите, покликано до життя і окрему політичну партію. Так в 1887 р. за почином Х. Т. Кнудсена засновано було Норвежську Робітничу Партію. З того часу робітництво почало виховувати своїх провідників, почало гуртуватись в свої організації шораз то більше. Х. Кнудсен все був керівником, аж по сей день він лишив ся в центральному комітеті Норвежської Робітничої Партії.

Зріст соціалізму в Норвегії представляє ся ось так:

Table with 2 columns: Year, Party Name, Votes. Rows for 1894, 1903, 1912, 1918.

Треба нам тут згадати, що вся Норвегія має яких два і пів мільона населення і два рази менша за Галіччю і Київщину. З висше наведених даних впадає в очі цікава подробиця. В 1910 році Н. Р. П. мала тільки 18 представників в парламенті (стартингу), хоч в сьому саме році вона здобула більш мандатів як в попередньому. Се все треба віднести на рахунок виборчого закону, який скрізь кривдить робітників.

Почавши з 1915 року всі три політичні партії мали майже однакову силу при виборах, але несправедливий виборчий закон звів соціалістичне представництво на 18 послів, тоді як повинно було бути 43.

Нині в парламенті є:

Table with 2 columns: Party Name, Seats. Rows for Консерватів, Лібералів, Соціалістів.

Серед соціалістів є десять ораторів (угодовців) і вісім комуністів.

В минушній році скінчило своє жите ліберальне правительство, яке було при владі з 1913 року, і на його місце прийшли консервативні з Оттом Гальверсеном на чолі. Золота-доба щасливого панованя для норвежських купців, хазяїв і спекулянтів кінчить ся, настають чорні дні прикрих турбот і гальмованя промислового жита.

Норвежська Робітничая Партія.

Треба зазначити, що зі всіх неутраляних держав Норвегія розбогатіла найбільше. її торговельна флота зросла, її транспорт підніс ся високо, і збуть живности давав великі доходи. Се була лихварська хвилина, коли буржуазія була вдоволеною зі свого становища. Робітництво також не було в найгіршому стані, бо безробітня не було.

Але з заключенням мира справи змінились на гірше. Величезні зиски корабельників, що було підносились до 200 проц. тепер упали, бо звільнилось много торговельних пароплавів від військового діла. Та до того винищуване кораблів сплинуло, а будоване пішло скорим кроком по цілому світі. Тим чиним се відбилося на висоті зиску хазяїв, котрі почали чинити натиск на робітничу платню.

Курс норвежської корони стоїть дуже високо. Се мало свої несприятливі сторони в тому, що по скінченю війни Норвегія не могла нічого постачати середній Європі по дешевій ціні, а тільки по дорогій. Норвежська риба дуже дорога, не дешевіша за американську.

Сей скрутний стан не має нахилу змінитись на краще. Колі він в чому і змінюється, то не змінює заострення класової боротьби, яка нині в Норвегії заострилась так, як і скрізь по цілому світі. В гірничій і риболовній промисловості повстала серйозна криза. Для широкіх робітничих мас стає ясным, що одним виходом з усього того безголового і соціалізація засобів продукції. Стару демократію вони вже досить знають, ціни великим парламентарним установам вони не надають і радянська система для робітництва в Норвегії звучить дійсно як нове слово, за котрим ховається і новий зміст. Пропаганда Норвежської Робітничої Партії серед рибаків, лісорубів, моряків і міських робітників знаходить дуже сприятливі відгомін. Норвежське робітництво не раз і попередно за інших часів висловлювало свої протести проти більшовицької Росії. Н. Р. П. розвозила через своїх моряків комуністичну літературу по цілому світі. Тут моряки відіграли таку політичну роль, що навіть англійське правительство заговорило з норвежським урядом і примусило його видати закон, який забороняє морякам перевозити комуністичну літературу на норвежських пароплавах. Норвежські консервативні ладні були-б те і самі зробити, але не мали великої охоти натикакати на неприємності з робітниками за таку дрібницю. Приміром, норвежська держава поновта літератури, а моряки возять її до Англії та почасти до Америки. Та хоч се не дуже обходить Норвегію, проте така заборона існує.

Норвежська Робітничая Партія провадить цілою класовою боротьбою робітництва, веде його за собою не тільки в справах політичних, а навіть у всіх фахових питаннях і у всіх професійно-економічних справах.

Комуністичная Партія.

Н. Р. П. признала всі найважливіші точки Комуністичного Ітернаціоналу, станула за радянську систему, за диктатуру пролетаріату, за ради робітничих, рибачьких і морячьких депутатів. В останній час вона числила вже в своїх рядах поверх 110.000 членів.

Дуже цікавою рисою цієї партії є те, що вона майже не відділена від робітничих фахових організацій. Се може й має деякі свої позитивні риси, але як загальне явище його треба усунути. Як звісно до фахової робітничої організації входять всі, хто працює в даному фаху, про його погляди ніхто нічого не питає, бо-ж кождому вільно бути теселею як ткачем, не маючи ясных політичних поглядів. Але тут може се буде добре для виборчої боротьби чи голосованя, а коли-б партія станула при владі, чи пішла на боротьбу з соціал-патріотами, то там потрібна точна партійна дисципліна. Власне се зауважив і Комуністичний Ітернаціонал, який і запропонував Н. Р. П. зробити якісь розмежування політичної робітничої (комуністичної) партії від професійної чи промислової організації.

Проте прилучене до III Ітернаціоналу в Норвежській Робітничій Партії, хоч і було ухвалене з деякими застереженнями, викликало опозицію зі сторони реформістів, які виступили з партії і заснували свою власну, під назвою “Соціал-демократичная Партія Норвегії”. Чисельно ся група так незначна, що ледви чи варто було про неї тут згадувати, коли-б се нам не давало нагоди підкреслити брехливість і лицемірство соціал-демократів, коли вони обвинувачують комуністів в розколюванню соціалістичного руху. Соціал-патріоти раз по раз бачать безнадійність свого діла, то сейчас відкидають від комуністичного руху. А коли тепер є 21 точок умовин, то з ними діло стоїть еще гірше.

Цікаво, що С.-Д.П.Н., яка не має за собою майже ніякого поважного впливу в партійних масах, потягла за собою деяких членів парламенту, лишивши Н. Р. П. тільки вісім.

Тим робом в 1920 році від Н. Р. П. відколотась одна мала група.

В минулому році справи стояли не так добре, як сего року, але і тоді результати конгресу були для комуністів досить до-

брі. Той конгрес відбув ся 22-25 мая 1920 р. Норвежська Робітничая Партія відкинула пропозицію с.-д. виступити з III Ітернаціоналу, — відкинула всіма голосами проти 7 ораторів. Конгрес потвердив аступ до III Ітернаціоналу і скасував всі застереження, зроблені в 1919 році. Більшою 285 голосів проти 32 ухвалено резолюцію крайних лівих, яка домагалась негайного утвореня фабричних комітетів та видавчага жадане соціалізації.

Колі вже ся статя була написана засіла телеграфічна вістка, що 25. марта в Християнній відбув ся конгрес Норвежської

А. Прийдешній.

ПО ПИТАНЯМ КУЛЬТУРИ І РЕВОЛЮЦІІ.

II. Культура і політика.

Поступ людської думки мислимий є лише органічно звязаним з працею людини. Праця, як первісна форма боротьби за існуваня в суспільстві і природі, немінучо вимагала і утвореня певної форми господарованя. І вона в сполученю з голосом шлунка, була першим рухаючим началом людського розуму і стимулом культурних досягнень. Культура, таким чиним, явила ся в наслідок фіксованя і систематизованя досвіду — з початку практичного, а потім теоретичного, суспільної праці розуму. Геній науки і філософії, узагальнюючи досвід боротьби і аналізуючи його, дорогою висновків і прогнозів, намічав шляхи культурної творчости.

В первісній комуні людського співажнтя, культура на тодішньому ступені її розвитку виконувала роль помічника в будівництві, ту роль яку вона мусить мати в майбутньому царстві комунізму — в сій висшій фазі громадського жита людини. При комуністичному устрою “місце державної влади над людьми заступити розпоряджене рінчми і керівництвом процесами продукції” — (так сказав ідеолог комунізму Енгельс) і культура буде допомагати людськості управляти річчями і підпорядковувати природу. Але при буржуазному устрою вона була рабинею, служницею капіталу та наймогутнішим засобом пригнічення і експлуатації пролетаріату. Храм науки і культури по своїй природі об'єктивно-справедливий і безсторонний перетворив ся в катедру замаскованої проповіді насильства: громадської науки (політична економія, соціологія, право і т. д.) витворювали зжольогію гнету капіталу над працею і ширили, вбивали в мозок і думку шіліхів покаянь і пусті слова про “демократизм”, “народну владу”, “права” громадянства і людини etc.; а “природознавство, техніка, медицина вигадували нові найкращі способи збільшення продукційних сил, удосконалювали апарати при допомозі яких можливо було збільшувати висизкуване робітників.

Тут культура своїми високими ступіннями розвитку злучила ся з політикою капіталу і стала у нього в полоні наймичкою. Талан і геній людини, народжені в муках праці і колективу працюючих, силою були відірвані від них, поступили в полне розпорядженя купки скорпіонів, що складала буржуазну класу, зробили ся цячкою в руках володарів і об'єктом торгу.

Матеріальна культура, що опреділяла ся розвитком економічних форм, давала рух поступу, а царина духовної культури була носительницею політичних ідеалів повної епохи і часу. І колі ми зробимо мандрівку в далеке минуле, то побачимо, що в кождий період історії, культура, наука, література і філософія були разом з політикою в античній Греції і в епоху Риму, вона виправдувала рабство, в середні віки захищала гнет феодалів і кріпачтво і в новий час буржуазно-правового ладу відбивала і змінювала підстави йонархізму і імперіалізму. Весь час на протязі догх століть вона викону-

вала завдане політики, відбивала ідеї, дух і настрої науючой над пролетаріатом класи... І не було сильніших лків для затуманованя, заспокоєня і гітноту класово-пролетарської свідомости ніж культурні засоби. Прикриваючи науку, літературу і мистецтво тогую “аполітичності культури”, і підносючи її в препарованих буржуазним ладом, мізерно малих дозах мільонам працюючих, буржуазія в дійсности всі зусилля направляла на те, аби сі необхідні дня існуваня зерна культурного знаня, максимально використати в своїх політичних цілях.

Поле культурної діяльності завжди мало політичну закреску.

І нині, колі пролетаріат Росії і України, вивши в своїй руці залізну диктатуру влади, перебуваюне жите у всіх його многогранних галузях, в новий комуністичний ері історії, культурне будівництво мусить стати носителем ідей комунізму, і бути могутнім чинником видолення праці; воно повинно зробити ся опорою революційної боротьби і через те не може бути аполітичним, доки держава пролетаріат не відміре, а з нею тоді зйде з кону жита і політична влада...

А зараз пролетаріат мусить як найкраще підпорядкувати собі і втілити всі досягненя культурного поступу, щоби оздоровити знанем, навчити ся управляти державою і остаточно у всьому світі перемогти, встановити своє пановане.

Дозвіл на торговлю надвишкою збіжжя.

МОСКВА, 31. марта (почтово). — Радянська Україна, Ідучі сікладами Совітської Росії, проголосила скасоване дотеперішної розкладки збіжжя, а завела умірковані збіжжєвий податок, і дозволюючи селянам збути надвишку своїх продуктів на місцевих торговлях.

Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет видав відповідні зарядження, щоби приготувати товари для селян на обмін за надвишку продуктів, яка останеть ся їм після заплаченя нового збіжжєвого податку. Товарообміню мають зайняти ся місцеві кооперативи.

ПРОСТО 3 УКРАЇНІ!

Если ви цікаві довідатись про жите і працю тих товаришів, котрі керують революційним рухом на Україні, то замовляйте нову брошуру, що тільки вийшла з друку і називається ся:

ПРОВІДНИКИ РЕВОЛЮЦІЙНОГО РУХУ НА УКРАЇНІ.

В сій брошурі є подані також найвизначніші портрети револ. провідників, які ще не були печатані в Америці. Брошура надається за м. о. в сумі 10 центів.

Замовлення посилайте до: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Fritchard & McGregor St., WINNIPEG, MAN.

Г. І. ПЕТРОВСЬКИЙ.

Голова Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету.

Нинішній Голова Центрального Виконавчого Комітету Радянської України дійшов до свого високого революційного становища тяжким шляхом.

Григорій Іванович Петровський — син убогих селян с. Печенів, Волчанського пов. на Харківщині, які мусяли за шматком хліба йти до міста. Тут в Харкові, в його підвалах в найтяжчих злиднях пройшло його дитинство. До 15 років, Гр. Ів. вже на власному досвіді довідав ся і пережив всю безодню злиденного життя пролетаріату, перейшовши послідовно всі градації тяжкої долі пролетаріату в капіталістичному ладі. До п'ятнадцяти років він був вже поденщиком на всі руки: водоносом, розносчиком обідів в харчівнях, розносчиком листів, працював в слюсарнях, в різних майстернях.

Тікаючи від злиднів, Гр. Ів. поїхав шукати долі в Катеринослав, де й попар робітником до Брянського заводу. В цьому величезному казані капіталістичного гнету й почав виформовувати ся з Гр. Ів. певний соціаліст, особливо, коли на Брянський завод в 1896 році приїхало багато відомих парт. робітників, висланих з Петроградських заводів, як "неблагонадійні елементи". Під впливом їх твердого марксистського світогляду та невпинної партійної праці — цілком складається й марксистський світогляд Гр. Ів.

Приймаючи активну участь в усіх робітничих організаціях та виступах, Гр. Ів. переїздить до Миколаєва, відкіля його вислають за страйк, а через рік (1900 р.) його арештують і ув'язнюють на рік. В революцію 1905 року Гр. Ів. був Головою і Секретарем Катеринославської Ради Робітничих Депутатів, а потім підчас реакції мусяв укривати ся від арешту.

В 1902 році, не дивлячись на всі драконові закони, Катеринославські робітники вибирають Гр. Ів. — членом Державної Думи, де маленька купка членів робітників відважно обстоювала інтереси робітничої класи.

Але в 1904 році, за протест проти імперіалістичної війни, царський уряд, разом з чотирма товаришами членами Держ. Думи (відоме застереження — п'яти) засилають Гр. Ів. з початку в Туруханськ, а потім його одного в Якутський край, де він і томив ся аж до революції.

З початком революції Гр. Ів. стає в лави борців за комунізм і після жовтвеної революції послідовно висовує ся пролетаріатом на відповідальніші революційні пости, від Народного Комісара Р. С. Ф. Р., а з початком Радянської влади на Україні — Головою Центр. Вик. Ком. 2-го й 3-го скликання Рад, де й невпинно працює серед близьких і рідних йому здавна робітничих мас України.

ПРОМОВА ТОВАРИША РАКОВСЬКОГО

на IV. Всеукраїнським З'їзді Рад Робітничих, Селянських та Червоноармійських Депутатів.

ЯК ПОДІЛИЛИ УКРАЇНУ ПЕТЛЮРА І ПЛАСУДСЬКИЙ.

Товариші, на potwierdжене сів товариша Зіновєва про згоду що відбула ся між Петлюрою та Пласудським і того, що ціною сеї згоди являється ся жите і щастє робітників та селян України, я відчитаю вам тільки що одержану мною телеграму, "що відомостям, одержаним з певного джерела, між Петлюрою і Пласудським досягнуто згоди, по котрій нагородою Полякам за їх допомогу Петлюра буде окупация України до Дніпра Поляками, протягом 12-ти років (сміх, крики: "довко!"). Наступ же Поляків на лівому березі Дніпра пояснює ся необхідністю для них захоплення плацдарму, віддаленем в один переїзд від Києва для забезпечення сього міста і для розвернення петлюрівської армії. З того-ж самого джерела являється ся, що всю свою боєву ділянку на лівому березі Дніпра Поляки наміряють передати петлюрівським бандам, які мусять зєднати ся з бандами всяких отаманів, що оперують в тилу нашої армії".

Товариші, з сеї телеграми, яка potwierджує те, що ми вже раніш знали і передбачали, ясно, яку долю несе Україні Петлюра і польські пани. Вам відомо, що Польща одержала Східну Галичину і західну Україну, одержала її в аренду на двацять п'ять років. Коли Польща, що не офірувала на завойоване Галичину ні одного свого саадата, підбила її собі під ноги на двацять п'ять років, то не важко передбачити, що ще більшою ціною примусила Польща Петлюру заплатити за ту послугу, яку вона йому робить. Друге, що слід відмітити в сій телеграмі, се обіцянки, які дає Польща Петлюрі: на правобережжю — царство Пласудського, на лівобережжю — аде вже більш проблематичне — Петлюра. Петлюра і Пласудський починають аходити в ролю історичних осіб. Іхня згода нагадує, звичайно, зєбєрігачу всі пропозції, які говорять Француз, згоду, що заклали кдісь Наполеон I і Олександр I у Тільзіті. Наполеон сказав: ми найсильніший монарх Європи. Я пропоную: все, що на схід Висли — тобі, на захід — мені. І ось потавський Наполеон — Петлюра і чехословський Олександр — Пласудський так само провели палієм по мапі України по течії Дніпра і сказали: тобі, ізне Пласудський — правобережжє, тобі, Симою Петлюра, — лівобережжє (сміх).

Товариші, без сумніву самі по собі сі дві особи, — і ваш сміх potwierджує се, — являються ся героями-оперетки поганого смаку (оплески). Так, не без підстав товариш Троцький наклеїв Петлюрі те, що мусять зробити ся на Україні по-

М. Скрипник Народний Комісар Державної Контролі.

пулярним — "сорочинський воевода". Так, сі особи є опереточними. Те, що вони роблять, — кривава буфонада. Армії їх, коли за ними не йдуть французські інструктори і вони не постають ся закордонними імперіалістами, — се не армії, а іграшки, забавки. Ми знаємо армію Петлюри. Ми не раз мали діло з його гайдамацькими частинами. Ми знаємо, як на Україні бють такі армії. Тільки три полки: полк Червоних козаків тарашанів і бонгушів, — тільки три сих полки протягом двох місяців залізною рукою змели всю петлюрівську директорію, всю свою армію з усіма її головними і неголовними отаманами. Тоді за Петлюрою була сіла. Він же говорив від імени більшої частини селянської України. Навколо його були се всі апостоли українського шовінізму, популярні імена, популярні партії. А тепер Петлюра зі своїми партіями — се, повторюю, оперетка поганого смаку.

МІЖ ОТАМАНАМИ НЕ ВСЕ ГАРАЗД.

Характерно, що між сими бандитами навіть немає одної програми, одного пляну. Петлюра видає універсал, в якому говорить, що він разом з спільником — польським військом йде визволити і відбудувати "Українську Народну Республіку". У той же час, Тютюнник, помічник головного отамана, відомий погромщик, що виколовав дідам очі та виривав груді у жінок, він видає другу відозву, в якій сповіщає: "Ми будемо бороти ся і проти Поляків і проти большевців. Неправда, що Петлюра з Поляками. Як що Петлюра з Поляками, то ми будемо проти Петлюри". Тютюнник, звичайно, знає, що Петлюра з Поляками. Що до брехні, то наші отамани великі на се майстри. Вони були і з Петлюрою і з Денікіном і разом з тим казали, що вони "за Радянську владу". Але коли Тютюнник мусять брехати, се значить, що він знає настрої селян, знає, що серед українського селянства Петлюра зі своєю новою авантюрою не зустріне навіть тої піддержки, якою користувався ся торік.

Що-ж до польської армії, то вона не має цілком внутрішньої спайки. Ся армія складається з познанців, в ній відбувається ся внутрішня боротьба, іноді навіть боротьба зброяна. Познанці — проти галерців. Познанці — Німці з Познаня, в скількох 4-ох хвізів, обурюються ся, що їх забирають з Познаня і відправляють туди галерців. Держава без грошей, вся робітничая клася і селянська біднота незадоволені. В минулому році по селах в Польщі був загальний страйк сільських робітників. Лише в двох країнах був такий великий страйк сільських робітників — у Польщі та Італії. Серед міських робітників Домбровського, Варшавського районів поширюється ся комунізм.

Коли-ж все таки ми мусямо рахувати ся з Поляками і Петлюрою, то се через те, що вони не самі. Сього ми ніколи не повинні забувати. І тут ми не сміємо недоцінювати ту допомогу, моральну, матеріальну, технічну, котру Петлюра через Пласудського або сам Пласудський одержує зза кордону. Правда, закордонна дипломатія тепер дуже обережна. Вона дуже боїть ся скомпромітувати себе, щоби не впасти обличчє в болото, як було з Колчаком, Денікіном та Юденіком. Тільки засліплена злістю Франція отверто стала на бік Пласудського. Інші офіційно стримують ся, але також допомагають. І немає ніякого сумніву, що ми находимось перед новою спільною імперіалістичних держав проти нас. Через се треба вважати, що боротьба не буде закінчена на нашому кордоні, що вона буде перенесена тепер на польську територію. Зруйнувавши Україну і Росію, Антанта для досягнення своїх грабіжничих намірів не зупинить ся і перед зруйнуванем самої Польщі. Вона буде говорити: з большевиками треба вєсти війну до останнього польського саадата і до останньої польської марки. Ми теж примушені вєсти війну до кінця, — примушені, бо ніщо нас не забезпечує, що коли знова буде мирова пропозиція і коли навіть наші умови мира будуть прийняті, ми можливо завтра, можливо через три місяці, через шість місяців опинимо ся перед новою польською авантюрою. Немає абсолютної ніякої заперки протидержавного. Нам потрібно мати таку заперку, яка дійсно дасть нам тривалий мир. Такою заперкою може бути лише Робітничо-Селянський Уряд у Варшаві.

(Кінець буде.)

ЧЕРВОНЕ ПРАВО І НАРОДНИЙ СУД.

"Право — се система (порядок) суспільних відносин, відповідаюча інтересам пануючої класи і охоронювана зорганізованою її силою".

Пролетарська революція, зруйнувавши всі основи буржуазного суспільства, перевела основний переворот в області права.

В повній згоді з класовим порядком капіталістичної держави в буржуазнім праві були різко відмежовані дві великі області: права приватного, де все було віддано в руки приватній особі, і права державного, де всім розпоряджалась державна власть.

Завдяки нічим неограниченій "трій приватних інтересів і свободній конкуренції", в руки приватних осіб були віддані найважливіші інтереси народних мас: господарство краю, розпорядність всім промислом, землею, транспортом, то-варообіном, помешканнями і "свобідною" людською працею, — для держави були полішені фінанси, суд, армія, адміністрація і міжнародні зносини.

Властью Світів положено початок основному здвигу правничій надбудові: відносини, котрі наукою буржуазного права причислялись до області приватних, переходять в сферу державного і безпосереднього впливу соціалістичної держави.

Приватна власність замінюється власністю пролетарської держави на всі машини виробництва.

Відбувається ся передача землі в своєго необхідного для народу майна, котре було попередно в руках капіталістів і поміщиків, до розпорядности робітників і селян. Навпаки, цілий ряд важливіших державних справ, котрі цілком відносились до області державного права, тепер уважають ся ділом приватних осіб і віддані до повної її розпорядности. Всі горожани дістали свободу відомости релігії і церкви; на зміну попередній невірничій сімі приходиться сіма свобідна і т. д.

Таким робом на зміну права, в основі котрого лежить приватна власність і приватна сподарська ініціятива, права економічного хаосу, являється ся право, відзначаюче ся початками успішнімих средств виробництва, організація виробництва і розподілення по одному розумному пляні.

Відповідаю з тим йде напружена правотворча робота мас в області кримінального права, витворившого ся без особливих правил, без кодексів, в процесі боротьби пролетаріату з його класовими ворогами. І можна з певністю сказати, що соціалістичне кримінальне право, виковаване ся в бурі горожанської війни в період боїв, котрі привели до острої переміні відносин сил в користь пролетаріату і йдучих за ним міждкласових суспільних груп, вже вповні може справитись зі своєю основною задачею: "охороною системи суспільних відносин, відповідаючою інтересам працюючих мас".

Але поряд з тим в соціалістичнім криміналінім праві виразно проводиться ся думка про те, що переступство в класовім суспільстві викликає ся укладом суспільних відносин, в котрих же переступник, а тому необхідно при визначуваню міри кари числитись в першу чергу з тим, чи довершено переступство особою, звязаною з заможними класами теми чи иншими вигодами, чи бідаким в стані голоду і нужди.

Помимо загального перевороту в праві і вироблення руковождячих початків по кримінальному праву, соціалістична правотворчість витворила велику закордонну працю по утвореню перших в історії кодексів червоного права.

Витворюєть ся перша пролетарська конституція, котра не тільки декларує, але переводить на практиці заголово: "Вся власть в границях Р.С.Ф.С.Р. належить до всего працюючого населеня краю, об'єданого в міських і сільських совітах".

Ся "конституція горожанської війни", котра ставить своєю основною ціллю: "заведення диктатури міського і сіль-

ського пролетаріату і біднішого селянства в виді сильної Всеросійської Світської власті в цілі повного здушення буржуазії, знищення експлуатації людини людиною і заведення соціалізму, при котрім не буде ні поділу на класи, ні держави" — переложена на всі європейські мови і без сумніву займає в історії світової революції видне місце, як основа для конституції всіх пролетарських країв.

У нас на Україні ся конституція вже зістала прийнята Другим Всеукраїнським З'їздом Рад майже в цілості з незначними змінами. До тої самої області відноситься ся переведенє в жите декрету про відділенє церкви від держави.

Розглядаючи матеріальні і духові блага, як находяться в користованю і розпорядком всієї сувокупности працюючих, і проводячи клич "хто не працює, той не їсть", — соціалістичне право витворює перші пролетарські кодекси: про акти горожанського стану, про шлюб, сімейне і опікунче право, про землю, про працю і соціалістичне забезпечення.

Тільки велика, невечерна творча сила, заложена в пролетаріаті і йдучим за ним селянстві, змогла перевести так величезну творчу працю, давшу в епоху великих потрясєнь нечуваній в історії примір законотворчої правотворчости самих працюючих мас.

Не менше величезна по значіню праця, чим по створеню червоного права, виконана соціалістичною властю і в ділі організації правосуддя. Мартова революція майже не відбила ся ні на організацію судових інституцій, ні на їх діяльність. Тимчасове правительство не уважало себе в праві до скликання устанавних зборів переводити реформи в області судівництва.

Привернувшись в давнім виді царської судової устави 1863 року, освободивши їх від "шегловитовського" (Шегловітов — міністер судівництва за царя Миколи II. — Прим. Ред.) намулу, назначивши на становища сенаторів і судів ліберальних адвокатів, міністер судівництва самого Керенського, тимчасове правительство уважало своїм задачею по перебудові російського дореволюційного правосуддя закінчення.

Ставше при власті після жовтвеної революції робітничо-селянське правительство правничію оцінюло попередні суди, як організацію, приспособлену для оборони інтересів заможних клас.

В наслідок сего Світі Народний Комісар в історичнім декреті про суд (ч. 1. з 24. листопада 1917 р.) постановив: зєсти всі інституції до того часу судові установи: окружні суди, судові палати, мирових судів, їхні зїзди, сенат зє всіма його департаментами, воєнній, морській і комерційній суди, а також прокуратуру, адвокатуру і інститут судебных слідуватєлів.

В сїм акті найщов собі виразний процес, в котрім повсталий пролетаріат приступив до утвореня нових форм правосуддя. Далше при поточній соціалістичній пролетаріату і селянству владєть ся взяти в свої руки нові судові установи, заставити їх служити інтересам соціалістичної революції і бути провідниками революційної правосудности.

В результаті досить довгої еволюції зїстав проведений принцип єдиного народного суду, про котрого постановова була опублікована в грудні 1918 року. В тій постанові дано вже не тільки загальні початки судівництва, але і руковождчі принципи для самих народних судів.

Усїєї організації народного суду без всякого лицєміря, властивого "надкласовому" буржуазному судівництву, послідовно проведено класовий принцип. Взвзявши в свої руки власть і усунувши цілком органи буржуазного панованя — давнійшї суди — пролетарська демократія замість формули буржуазної демократії "ви-

бір судіїв народом" видвинула класовий клич: вибір судіїв тільки працюючим і із працюючих" і перевела його у всїєї організації суду.

Стремлячи як можна більше приблизити суд до населеня і зробити його засобом пропаганди соціалістичних ідей і провідним в жите поглядів працюючих, соціалістична власть не тільки завела вибір судіїв органами пролетарської диктатури — совітами депутатів, — але і ввела в склад суду, в ролі непроправних членів, народних засідатєлів, котрі, для відріженя від присяжних засідатєлів, вибраних виключно з поміж заможних клас, можуть вибиратись лише з числа тих, хто має після конституції право вибирати в совіті робітничих і селянських депутатів.

Рядом з тим соціалістична власть відмовилась від прийнятого в буржуазних системах правила про незміну судіїв і ввела, як правило, можливість усуненя їх в кожній час вибравшими їх совітами в разі невідповідности їх своєю призначеню і небажаню співділати переведеню соціалістичного ладу, свідомо підчеркуючи сїм погляд на народний суд, як на орган не тільки судовий, але і революційний.

Щоби розширити доступ в народний суд працюючим масам, соціалістична власть притягнула народних засідатєлів до участі в розгляденю не тільки кримінальних, але і горожанських справ в відріженю від старих правил про присяжних засідатєлів.

Взагалі, треба вказати на глибоку ріжницю, котра існує між присяжними засідатєлями, бравшими участь в розгляданю тільки фактичної сторони судових справ, і між народними засідатєлями, котрі користують ся тими самими правами, що і стаї народні судії, і вирішують спільно з ними всі виникаючі при розбираню судових справ питання.

Взагалі, треба вказати на глибоку ріжницю, котра існує між присяжними засідатєлями, бравшими участь в розгляданю тільки фактичної сторони судових справ, і між народними засідатєлями, котрі користують ся тими самими правами, що і стаї народні судії, і вирішують спільно з ними всі виникаючі при розбираню судових справ питання.

Характеристичною рисою постанови про єдиний народний суд є основна реформа в погляді на оскарженє і оборону. Заховуючи принцип змаганя при веденю судового слїдства, соціалістичне право в організації колегій правооборонців і громадських обвинуватєлів настїчійно проводить думку про те, що, в відріженю від попередньої прокуратури і присяжної адвокатури, сі колегі введєні для допомоги народному судови в справі всестороннього викриття правди, а не в інтересах приватних осіб.

Відповідаю з тим обвинуватєлі і правооборонці в народних судах не повинні стремити до вирішеня судової справи неперемінно в бажаню для них сторони, а ставити собі за задачу поміч народному судови в справі здійсненя правосуддя.

Виключна шириня повномочій народних судіїв і свобода судейського узглядненя проводить ся, як руковождчий принцип "Постанови про єдиний народний суд".

"Народний судія, як сказано в ст. 33 Постанови, має право по своему узглядненю визначати міру кари, а також постановити засуд про усилєне або повне освободженє оскарженого від всякої кари".

В таких-же випадках, коли в декреті установлено кару не низше певної норми, народний судія має право зменшити кару або зовсім відкинути її тільки з обовязковим мотивованем відкиненя чи змьєгченя засуду.

Щоби доповнити коротку характеристику нашого народного суду, варто в заклучченє привести ту оцінку, котру дає йому VIII. Зїзд Р.К.П.

"Утворивши єдиний народний суд в заміну безкожного ряду попередних судів ріжнотипної форми з численними інстанціями, соціалістична власть упростила будівництво суду, зробивши його абсолютно доступним для населеня і усунувши всяку тяганину у веденю справ".

"Скасувавши закон повелєний правительств, соціалістична власть поручила вибираним совітами судіям здійснити волю пролетаріату, примінюючи його декрети, а в разі браку таких декретів або неповности ру-

ководитись соціалістичною правосвідомістю".

"В області кари зорганізовані таким робом суди вже привели до сновної зміни характеру кари, здійснюючи в широких розмірах усильний засуд, завивши як міру кари, суспільне напязтованє, замінюючи поєбавленє свободи обовязковою працею з полішенем свободи, замінюючи тюрми виховачими заведеннями і даючи можливість примінити кару практикою товариських судів".

По мірі закріпленя народного суду революційні трибунали, бувши протягом довгого часу судовими органами майже з паралельною юрисдикцією, поступено звужують свою підсудимість справами, виключеними з контролю революцією, звязаними з контрреволюцією, великою спекуляцією, і дістають значенє, як органи надзвичайної репресії.

З переведенем в жите "Новой постанови про революційні трибунали" досягають ся найбільше удосконалені форми координації діяльности органів, здійснюючих скору і тяжку репресію в відношеню до ворогів соціалістичної революції, і в силу сего основною задачею соціалістичної власті в області судової остає повне проведєне в жите системи єдиного народного суду, як творчого органу червоного права.

Е. Шірвіндт.

ЩО ДІЄТЬ СЯ В РОГАТИНСЬКІЙ ШІНІ.

Рогатинський повіт є цілком вичищений останніми воєнними подіями. Та mimo сего старство визначило контингент збіжа на населєне і воно мусяло його дати, позбавляючи себе останніх средств до жита.

Сей факт нічого не обходить постерунок державної поліції в Книгиничах. Командант того постерунку пан Левіцький уважає, що ті самі права, які прислугують старство, прислугують і йому. І так пан Левіцький будє собі дімок в Рогатині і в тій цілі реквірує селянські підвали для звєзєня матеріялу. В 1920 році змусив він в той спосіб до свідченя Михайла Сьому, Федя Зверуху, Федя Лебєдє, Михайла Хомина, усіх з Явча. Названі возили матеріял з Васючина до Рогатина, під примусом без найменшої заплати.

Дня 1. і 5. марта 1921 прислав п. Левіцький свого жандарма, п. Вєшта, до Явча і разом з заступником вїїта Петром Скайром почали збирати новий контингент збіжа для команданта в Книгиничах. І так у Івана Маркуса забрав 25 кіл. збіжа, у Василя Левіцького 25 кіл. збіжа, у Марини Левіцької 10 кіл. збіжа, у Львє Курня 10 кіл. збіжа, у Михайла Сорочєвича 15 кіл. збіжа, у Івана Яцишина 6 кіл. збіжа. Усе те збіже знесено до громадської канцєлярії в Явчу, а Олєкса Масловський на приказ жандарма забрав його до п. команданта Левіцького.

Збіже те давали люди під страхом, бо п. Вєшт в помешканю Ількя Кузія і в присутности поліціянта Кобилянского заявив, що коли громада не дасть збіжа для п. команданта і яєць під вквою, то командант постерунку прише військо до села.

В таких-же випадках, коли в декреті установлено кару не низше певної норми, народний судія має право зменшити кару або зовсім відкинути її тільки з обовязковим мотивованем відкиненя чи змьєгченя засуду.

Щоби доповнити коротку характеристику нашого народного суду, варто в заклучченє привести ту оцінку, котру дає йому VIII. Зїзд Р.К.П.

"Утворивши єдиний народний суд в заміну безкожного ряду попередних судів ріжнотипної форми з численними інстанціями, соціалістична власть упростила будівництво суду, зробивши його абсолютно доступним для населеня і усунувши всяку тяганину у веденю справ".

"Скасувавши закон повелєний правительств, соціалістична власть поручила вибираним совітами судіям здійснити волю пролетаріату, примінюючи його декрети, а в разі браку таких декретів або неповности ру-

ХОЧЕТЕ ЗНАТИ як зорганізована Радянська Україна, то прочитайте брошуру, яка що тільки вишла з друку і називаєт ся

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РАДЯНСЬКОЇ РЕПУБЛІКИ

Ся брошура видана Радянським Правительством України для масового поширеня між робітниками і селянами на Україні.

Ціна 5 центів. Замовленя посилаєтє до: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor St. WINNIPEG, MAN.

3 РОБІТНИЧОГО РУХУ

3 професійного руху на угорській Україні.

В неділю, 13. марта с. р., відбувся в Ужгороді з'їзд лісових робітників Підкарпаття та східної Словаччини. Від центральної організації з Праги прибув делег. Гайс, який висловив реферат про організацію. З'їзд рішив видати для українських робітників українську часопис, покладаючи 2 сторінки додатку раз на місяць до "Правди", поки зі зростом організації не буде спроможна видавати самостійний український професійний орган.

З'їзд рільних робітників в Празі

В дні 6., 7. і 8. марта с. р. відбувся в Празі з'їзд рільних робітників. Взяло в ньому участь 814 делегатів, які зустріли 250.000 членів, організованих в професійному союзі рільних робітників. Конгрес висказався за негайним переведенням аграрної реформи і то без викупу.

Поверх 200 секцій професійних союзів в Чехословаччині

ЛОНДОН, 9. цвітня (почтою). — Поверх 200 секцій професійних союзів прийнято резолюції, в яких зажадано зрівняння з Амстердамським Інтернаціоналом (жовтним) і злуки з Червоним Інтернаціоналом Професійних Союзів.

Конгрес червоних рільних робітників в Чехії.

ПРАГА, 10. марта (почтою). — Від 6. до 8. марта відбувався в Празі наради конгресу рільних робітників і малоземельних селян при співучасті 814 делегатів, які зустріли 250.000 організованих членів союзу.

Давний виконавчий комітет показався як зрадничий. Він стояв по стороні правих соціал-демократів і не заступав інтересів убогих рільних робітників. Конгрес виявив, що земельна реформа, прийнята чесько-словацькими пролетаріями є корисна для дідичів і банкірів, але не для рільних робітників і малоземельного селянства.

Конгрес вибрав новий виконавчий комітет, зложений з революціонерів, і рішив співідавати з лівими соціалістами, доки революційний пролетаріат не приступить до основи комуністичної партії.

Побіда соціалістів при виборах в Штокгольмі.

ШТОКГОЛЬМ, 30. марта (почтою). — При виборах до міської ради в Штокгольмі виборили соціал-демократи 48 радників, консерватисти — 40, ліберали — 9 і ліві соціалісти (комуністи) — 3 радники.

Соціалісти вишили побідою при виборах помимо закону, що особи, які не платять особисто доходу податку, трять право голосування. В сей спосіб десятки тисяч осіб втратило право голосування.

Білий терор у Фінляндії.

ГЕЛЬСІНГФОРС, Фінляндія, 29. марта (почтою). — Державне статистичне бюро огордило звіт жертв червоних

НАДІСЛАНО

ПАНІЧНА ВТЕЧА КАПЕЛЯНА.

Едмонтон, Алта. Укр. робітникам і фермерам вже відома, як по заколено на Україні влади робітниками і селянами в свої руки, прийшов там кінець пановаю вській наволоці, яка рабувала і запродавала працюючі маси України на всі боки. Не маючи більше на Україні місця, розвізлася та зграя по всіх усядах поза границями України. Головні леза, котрі мали лінійний доступ до української казни, напаквали гривнями свої кишень і тепер преспокойно сидять по кабаретах та кавярнях у Відні, Парижі, Карлсбурзі. А меша брати, котра не встигла і не змогла добре поспішити ко "на одній роботі", поділася за океан, сподіючись дістати собі поживу між землями, в котрих, як вона чула, є в кишень долари. Щоби виманити ці долари для себе, як петлюрський брати гадить між українськими робітниками і фермерами в Канаді, устроє видіти про "правдині події на Україні", покаже образки і т. д.

Ново радянська республіка на Кавказі.

МОСКВА, 3. марта (почтою). — На першому конгресі робітничих і селянських рад Абхазії, ухвалено утворити радянську республіку Абхазії, яка давніше становила частку Грузії.

Революційний комітет республіки Абхазії видав маніфест, в якому повідомляє, що волею робітників вийшла в жите нова Соціалістична Радянська Республіка Абхазії.

З ПРИКАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

КОШИЦЬ, 8. цвітня (почтою). — Страйк рільних робітників, який розпочався серед троткистами в Нагісшеєс, поширився на комитати Берг і Угочу. Під теперішню пору страйку поверх 20.000 рільних робітників в 150 селлах.

Дідичі, між котрими є значне число угорських феодалних магнатів, уживають всіх можливих средств, щоби здавити страйк і задержати давні голодом платні для робітників. Вони поширюють поголоску, що небагато прибудуть туди малярські війська, які розстріляють кожного соціаліста і страйкера. Дідичі почали спроваджувати з Мадяричини страйколомів.

Допомоги дідичам стає жандармерія, увязнюючи і знущаючи ся над страйкуючими робітниками. Мимо сього рільні-робітники в повіттах Берг і Угоча є рішені проголосити загальний страйк, коли дідичі не пристануть на їх домагани.

ПОВІДОМЛЕНС.

Повідомять ся всі члени Укр. Роб. Дому в Вінніпегу, що місячні збори місцевого відділу відбудуть ся в неділю, 8. мая о 8-ій годині вечером.

До порішення є важні справи, длятого обовязком кожного члена прийти на збори.

НОВІСТІ! — НОВІСТІ!

Драматично-Світацький Кружок Укр. Роб. Дому з Вінніпегу, відіграє в Суботу, 7. мая в Портжед Лі Прері в Домі Т-ва "Зоря", надзвичайно смішну комедію, зі співами і танцями, в 4-ох діях, Т. С. Суліми, п. и.

"ДЯЧИХА"

Згадана комедія є надзвичайно смішна і займаюча. Рівнограна з великим успіхом два рази минулої зими в Вінніпегу. Початок о год. 8.30 вечером. Ціни місць: 50 і 35 центів. Весь дохід призначений на Укр. Роб. Дім в Вінніпегу.

НАДІСЛАНО

ПАНІЧНА ВТЕЧА КАПЕЛЯНА.

Едмонтон, Алта. Укр. робітникам і фермерам вже відома, як по заколено на Україні влади робітниками і селянами в свої руки, прийшов там кінець пановаю вській наволоці, яка рабувала і запродавала працюючі маси України на всі боки. Не маючи більше на Україні місця, розвізлася та зграя по всіх усядах поза границями України. Головні леза, котрі мали лінійний доступ до української казни, напаквали гривнями свої кишень і тепер преспокойно сидять по кабаретах та кавярнях у Відні, Парижі, Карлсбурзі. А меша брати, котра не встигла і не змогла добре поспішити ко "на одній роботі", поділася за океан, сподіючись дістати собі поживу між землями, в котрих, як вона чула, є в кишень долари. Щоби виманити ці долари для себе, як петлюрський брати гадить між українськими робітниками і фермерами в Канаді, устроє видіти про "правдині події на Україні", покаже образки і т. д.

Чи П СЕ ВЛАСТЬ СЯ?

Американська буржуазія старіється вислати до Східної Росії всіх червоних, яких вона тепер має в себе дома. Вона старіється позбутися того червоного настя, хоче в корній зничити його на землі Вашингтона, она вже много його вислала, але вона скорше позидеть ся, ніж вона успіє його вислати. Вона старіється са і всіх сил, щоби в корній зничити червоних і тим продовжити своє існування. Але чи власть ся П се зробити? Хто пригизається са до теперішніх подій в Америці, то той фаніх, що червоноє настя не тільки що не зникає, але шпораз більше розмножується. І розмножує його сама така американська буржуазія. Вона сотки тисяч робітників вислала за фабрику на узлісся, а тим, котрі еще остали ся покісно на фабриці, уриває заробітну платню. Тисячами блукають по узліссях великих індустриальних міст Америки голодні і обдірані робітники, фізично знебоджені на кусок хліба. Складали скелети переповнені поживою і оджею, а робітники голодні і холадні. І такі робітники єдять собі питанню, чому вони так? І в результаті приходять до висновку, що се є форма капіталістичного устрою, який то устрій і тримає ся на голоді і холаді тих самих робітників. І робітники починають бороти ся з тою несправедливістю, починають бунтувати ся. Голод і холад робить їх червоними. Се вже не є чудячі, але такі урважені американці. І куди-ж їх має вислати американська буржуазія? Куди вона зможе вислати тих п'ять мільйонів безробітних, що блукають по всіх містах Америки і що день, то більше червоної? Ні, американська буржуазія примушена буде числитися з тими мільйонами безробітних на землі Вашингтона. Вона сама вже се бачить і казати ся від злости, але зарадити сему не може. Вона не хоче розпрошати ся зі своїми мільярдами добровільно, не хоче позбутися свого бучного пановання. Вона вже готується до боротьби, але і робітники також не дрімать. Ми стоїмо тепер на передодні великої боротьби між робітниками і капіталістами в Америці. І міній вислада червоної, не спускати американська буржуазія від наступної суворой розлати. Буржуазія ви силає червоних сотками, а вони надроджують ся тисячами. І тому класова боротьба в Америці розгорється ся з кожним днем.

ДРУКАРСЬКІ ОШИБКИ.

В минулому, першомаякській числі "У. Р. В." зайшла в підзаголовку статті "Положене життя в Радянській Росії" друкарська описка: було подано: (Відчит т-ки Шталь, члена Жіночого Відділу Комуністичного Інтернаціоналу, виголошеної в грудні 1921 р.), а мало бути: (Відчит т-ки Шталь, члена Жіночого Відділу Комуністичного Інтернаціоналу, виголошений в грудні 1920 р.)

Також подібні друкарські описки вкрали ся в передпоследнім числі. Іменно було подано під заголовком статті "Вплив контрреволюції на класову диференцію українського селянства" і "Комуністична Партія Сх. Галичини в процесі історичного розвитку", що сі статі взяті: (З книського журналу "Комуніст" за серпень 1921 р.) і (З "Галицького Комуніста" 3 дня 20. липня 1921 р.), а мало бути: (З книського журналу "Комуніст" за серпень 1920 р.) і (З "Галицького Комуніста" за 20. липня 1920 р.)

ПЕРЕСТОРОГА УКР. ФАРМЕРАМ АЛБЕРТИ.

Федора, Алта. Товариші фермери! Тут між фермерами шлететь ся петлюрський лядшуга, який помагав сьому "отаманові" запровадити Галичину польським панам. Тепер він не хочучи чесно заробити собі на кусок хліба, як се робить кожний з нас, прибув сюди, щоби виманювати у фермерів центи, казючи, що збирає гроши на поміч голодом в старих краю. Іма сего волюнтери Татаров. Він пробував тримати кампанію з відомим марнотратником майна Укр. Сід. Стрільців Боберський, але що в його задній було не корисно, то вони розділились і тепер їдять окремо. Обидва вони є одного поля ягоди. Українські робітники в Трансконі обкидали того самого Татарова-їдця і вигнали з гай; українські робітники в Едмонтоні вивистали його на вічу і не дали йому говорити. Українські петлюрські панки в Едмонтоні, не бажачи його тримати кодо себе, бо тоді їм прийшло-б се ділати з ним "патріотичними фондами", дали йому відчесного на дорозу і вислали між нас, албертійських фермерів, бо, мовляв, темні фермери добросердечні і прокримлять та шей центів дадуть вській голоді, котра уміє заговорити до них солодкими словами. А ті панки уміють дуже солодко говорити. Товариші фермери! Досить вже користити своєю крипанією вських лядшугих паразитів. Не даймо Татарові ані одного цента. Коли такі як Татаров уміє "будувати українську державу", то нехай же уміють чесно заробити собі на хліб. Нехай дадуть корчунати пілі, догні корови, та корчунати сани, так як кожний з нас се робить. Укр. робітники сих панків вже добре розпізнали і не пускають їх до себе навіть на поріг. Чомуж ми їх маємо приймати? Чи нам наш цент, та кусок хліба дістаєт ся легше, як міському робітнику, щоби ми мали його роздавати рішній лядшугі голоді? Чи їм руки покочило, щоби працювати так, як і кожний з нас працює? А если ні, то чому вони не працюють? Селяни і робітники на Україні проголосили тепер гасло, що "хто не працює, той і не їсть". Тому сі панки повтікали тепер з України, бо вони не хотять працювати і прибули сюди, сподіючись, що ми їм тут будемо корчунати задаром. Тому у звертаєт до вас товариші фермери: коли до вас

НАДІСЛАНО

ПАНІЧНА ВТЕЧА КАПЕЛЯНА.

Едмонтон, Алта. Укр. робітникам і фермерам вже відома, як по заколено на Україні влади робітниками і селянами в свої руки, прийшов там кінець пановаю вській наволоці, яка рабувала і запродавала працюючі маси України на всі боки. Не маючи більше на Україні місця, розвізлася та зграя по всіх усядах поза границями України. Головні леза, котрі мали лінійний доступ до української казни, напаквали гривнями свої кишень і тепер преспокойно сидять по кабаретах та кавярнях у Відні, Парижі, Карлсбурзі. А меша брати, котра не встигла і не змогла добре поспішити ко "на одній роботі", поділася за океан, сподіючись дістати собі поживу між землями, в котрих, як вона чула, є в кишень долари. Щоби виманити ці долари для себе, як петлюрський брати гадить між українськими робітниками і фермерами в Канаді, устроє видіти про "правдині події на Україні", покаже образки і т. д.

Чи П СЕ ВЛАСТЬ СЯ?

Американська буржуазія старіється вислати до Східної Росії всіх червоних, яких вона тепер має в себе дома. Вона старіється позбутися того червоного настя, хоче в корній зничити його на землі Вашингтона, она вже много його вислала, але вона скорше позидеть ся, ніж вона успіє його вислати. Вона старіється са і всіх сил, щоби в корній зничити червоних і тим продовжити своє існування. Але чи власть ся П се зробити? Хто пригизається са до теперішніх подій в Америці, то той фаніх, що червоноє настя не тільки що не зникає, але шпораз більше розмножується. І розмножує його сама така американська буржуазія. Вона сотки тисяч робітників вислала за фабрику на узлісся, а тим, котрі еще остали ся покісно на фабриці, уриває заробітну платню. Тисячами блукають по узліссях великих індустриальних міст Америки голодні і обдірані робітники, фізично знебоджені на кусок хліба. Складали скелети переповнені поживою і оджею, а робітники голодні і холадні. І такі робітники єдять собі питанню, чому вони так? І в результаті приходять до висновку, що се є форма капіталістичного устрою, який то устрій і тримає ся на голоді і холаді тих самих робітників. І робітники починають бороти ся з тою несправедливістю, починають бунтувати ся. Голод і холад робить їх червоними. Се вже не є чудячі, але такі урважені американці. І куди-ж їх має вислати американська буржуазія? Куди вона зможе вислати тих п'ять мільйонів безробітних, що блукають по всіх містах Америки і що день, то більше червоної? Ні, американська буржуазія примушена буде числитися з тими мільйонами безробітних на землі Вашингтона. Вона сама вже се бачить і казати ся від злости, але зарадити сему не може. Вона не хоче розпрошати ся зі своїми мільярдами добровільно, не хоче позбутися свого бучного пановання. Вона вже готується до боротьби, але і робітники також не дрімать. Ми стоїмо тепер на передодні великої боротьби між робітниками і капіталістами в Америці. І міній вислада червоної, не спускати американська буржуазія від наступної суворой розлати. Буржуазія ви силає червоних сотками, а вони надроджують ся тисячами. І тому класова боротьба в Америці розгорється ся з кожним днем.

ДРУКАРСЬКІ ОШИБКИ.

В минулому, першомаякській числі "У. Р. В." зайшла в підзаголовку статті "Положене життя в Радянській Росії" друкарська описка: було подано: (Відчит т-ки Шталь, члена Жіночого Відділу Комуністичного Інтернаціоналу, виголошеної в грудні 1921 р.), а мало бути: (Відчит т-ки Шталь, члена Жіночого Відділу Комуністичного Інтернаціоналу, виголошений в грудні 1920 р.)

Також подібні друкарські описки вкрали ся в передпоследнім числі. Іменно було подано під заголовком статті "Вплив контрреволюції на класову диференцію українського селянства" і "Комуністична Партія Сх. Галичини в процесі історичного розвитку", що сі статі взяті: (З книського журналу "Комуніст" за серпень 1921 р.) і (З "Галицького Комуніста" 3 дня 20. липня 1921 р.), а мало бути: (З книського журналу "Комуніст" за серпень 1920 р.) і (З "Галицького Комуніста" за 20. липня 1920 р.)

ПЕРЕСТОРОГА УКР. ФАРМЕРАМ АЛБЕРТИ.

Федора, Алта. Товариші фермери! Тут між фермерами шлететь ся петлюрський лядшуга, який помагав сьому "отаманові" запровадити Галичину польським панам. Тепер він не хочучи чесно заробити собі на кусок хліба, як се робить кожний з нас, прибув сюди, щоби виманювати у фермерів центи, казючи, що збирає гроши на поміч голодом в старих краю. Іма сего волюнтери Татаров. Він пробував тримати кампанію з відомим марнотратником майна Укр. Сід. Стрільців Боберський, але що в його задній було не корисно, то вони розділились і тепер їдять окремо. Обидва вони є одного поля ягоди. Українські робітники в Трансконі обкидали того самого Татарова-їдця і вигнали з гай; українські робітники в Едмонтоні вивистали його на вічу і не дали йому говорити. Українські петлюрські панки в Едмонтоні, не бажачи його тримати кодо себе, бо тоді їм прийшло-б се ділати з ним "патріотичними фондами", дали йому відчесного на дорозу і вислали між нас, албертійських фермерів, бо, мовляв, темні фермери добросердечні і прокримлять та шей центів дадуть вській голоді, котра уміє заговорити до них солодкими словами. А ті панки уміють дуже солодко говорити. Товариші фермери! Досить вже користити своєю крипанією вських лядшугих паразитів. Не даймо Татарові ані одного цента. Коли такі як Татаров уміє "будувати українську державу", то нехай же уміють чесно заробити собі на хліб. Нехай дадуть корчунати пілі, догні корови, та корчунати сани, так як кожний з нас се робить. Укр. робітники сих панків вже добре розпізнали і не пускають їх до себе навіть на поріг. Чомуж ми їх маємо приймати? Чи нам наш цент, та кусок хліба дістаєт ся легше, як міському робітнику, щоби ми мали його роздавати рішній лядшугі голоді? Чи їм руки покочило, щоби працювати так, як і кожний з нас працює? А если ні, то чому вони не працюють? Селяни і робітники на Україні проголосили тепер гасло, що "хто не працює, той і не їсть". Тому сі панки повтікали тепер з України, бо вони не хотять працювати і прибули сюди, сподіючись, що ми їм тут будемо корчунати задаром. Тому у звертаєт до вас товариші фермери: коли до вас

НАДІСЛАНО

ПАНІЧНА ВТЕЧА КАПЕЛЯНА.

Едмонтон, Алта. Укр. робітникам і фермерам вже відома, як по заколено на Україні влади робітниками і селянами в свої руки, прийшов там кінець пановаю вській наволоці, яка рабувала і запродавала працюючі маси України на всі боки. Не маючи більше на Україні місця, розвізлася та зграя по всіх усядах поза границями України. Головні леза, котрі мали лінійний доступ до української казни, напаквали гривнями свої кишень і тепер преспокойно сидять по кабаретах та кавярнях у Відні, Парижі, Карлсбурзі. А меша брати, котра не встигла і не змогла добре поспішити ко "на одній роботі", поділася за океан, сподіючись дістати собі поживу між землями, в котрих, як вона чула, є в кишень долари. Щоби виманити ці долари для себе, як петлюрський брати гадить між українськими робітниками і фермерами в Канаді, устроє видіти про "правдині події на Україні", покаже образки і т. д.

Чи П СЕ ВЛАСТЬ СЯ?

Американська буржуазія старіється вислати до Східної Росії всіх червоних, яких вона тепер має в себе дома. Вона старіється позбутися того червоного настя, хоче в корній зничити його на землі Вашингтона, она вже много його вислала, але вона скорше позидеть ся, ніж вона успіє його вислати. Вона старіється са і всіх сил, щоби в корній зничити червоних і тим продовжити своє існування. Але чи власть ся П се зробити? Хто пригизається са до теперішніх подій в Америці, то той фаніх, що червоноє настя не тільки що не зникає, але шпораз більше розмножується. І розмножує його сама така американська буржуазія. Вона сотки тисяч робітників вислала за фабрику на узлісся, а тим, котрі еще остали ся покісно на фабриці, уриває заробітну платню. Тисячами блукають по узліссях великих індустриальних міст Америки голодні і обдірані робітники, фізично знебоджені на кусок хліба. Складали скелети переповнені поживою і оджею, а робітники голодні і холадні. І такі робітники єдять собі питанню, чому вони так? І в результаті приходять до висновку, що се є форма капіталістичного устрою, який то устрій і тримає ся на голоді і холаді тих самих робітників. І робітники починають бороти ся з тою несправедливістю, починають бунтувати ся. Голод і холад робить їх червоними. Се вже не є чудячі, але такі урважені американці. І куди-ж їх має вислати американська буржуазія? Куди вона зможе вислати тих п'ять мільйонів безробітних, що блукають по всіх містах Америки і що день, то більше червоної? Ні, американська буржуазія примушена буде числитися з тими мільйонами безробітних на землі Вашингтона. Вона сама вже се бачить і казати ся від злости, але зарадити сему не може. Вона не хоче розпрошати ся зі своїми мільярдами добровільно, не хоче позбутися свого бучного пановання. Вона вже готується до боротьби, але і робітники також не дрімать. Ми стоїмо тепер на передодні великої боротьби між робітниками і капіталістами в Америці. І міній вислада червоної, не спускати американська буржуазія від наступної суворой розлати. Буржуазія ви силає червоних сотками, а вони надроджують ся тисячами. І тому класова боротьба в Америці розгорється ся з кожним днем.

ДРУКАРСЬКІ ОШИБКИ.

В минулому, першомаякській числі "У. Р. В." зайшла в підзаголовку статті "Положене життя в Радянській Росії" друкарська описка: було подано: (Відчит т-ки Шталь, члена Жіночого Відділу Комуністичного Інтернаціоналу, виголошеної в грудні 1921 р.), а мало бути: (Відчит т-ки Шталь, члена Жіночого Відділу Комуністичного Інтернаціоналу, виголошений в грудні 1920 р.)

Також подібні друкарські описки вкрали ся в передпоследнім числі. Іменно було подано під заголовком статті "Вплив контрреволюції на класову диференцію українського селянства" і "Комуністична Партія Сх. Галичини в процесі історичного розвитку", що сі статі взяті: (З книського журналу "Комуніст" за серпень 1921 р.) і (З "Галицького Комуніста" 3 дня 20. липня 1921 р.), а мало бути: (З книського журналу "Комуніст" за серпень 1920 р.) і (З "Галицького Комуніста" за 20. липня 1920 р.)

ПЕРЕСТОРОГА УКР. ФАРМЕРАМ АЛБЕРТИ.

Федора, Алта. Товариші фермери! Тут між фермерами шлететь ся петлюрський лядшуга, який помагав сьому "отаманові" запровадити Галичину польським панам. Тепер він не хочучи чесно заробити собі на кусок хліба, як се робить кожний з нас, прибув сюди, щоби виманювати у фермерів центи, казючи, що збирає гроши на поміч голодом в старих краю. Іма сего волюнтери Татаров. Він пробував тримати кампанію з відомим марнотратником майна Укр. Сід. Стрільців Боберський, але що в його задній було не корисно, то вони розділились і тепер їдять окремо. Обидва вони є одного поля ягоди. Українські робітники в Трансконі обкидали того самого Татарова-їдця і вигнали з гай; українські робітники в Едмонтоні вивистали його на вічу і не дали йому говорити. Українські петлюрські панки в Едмонтоні, не бажачи його тримати кодо себе, бо тоді їм прийшло-б се ділати з ним "патріотичними фондами", дали йому відчесного на дорозу і вислали між нас, албертійських фермерів, бо, мовляв, темні фермери добросердечні і прокримлять та шей центів дадуть вській голоді, котра уміє заговорити до них солодкими словами. А ті панки уміють дуже солодко говорити. Товариші фермери! Досить вже користити своєю крипанією вських лядшугих паразитів. Не даймо Татарові ані одного цента. Коли такі як Татаров уміє "будувати українську державу", то нехай же уміють чесно заробити собі на хліб. Нехай дадуть корчунати пілі, догні корови, та корчунати сани, так як кожний з нас се робить. Укр. робітники сих панків вже добре розпізнали і не пускають їх до себе навіть на поріг. Чомуж ми їх маємо приймати? Чи нам наш цент, та кусок хліба дістаєт ся легше, як міському робітнику, щоби ми мали його роздавати рішній лядшугі голоді? Чи їм руки покочило, щоби працювати так, як і кожний з нас працює? А если ні, то чому вони не працюють? Селяни і робітники на Україні проголосили тепер гасло, що "хто не працює, той і не їсть". Тому сі панки повтікали тепер з України, бо вони не хотять працювати і прибули сюди, сподіючись, що ми їм тут будемо корчунати задаром. Тому у звертаєт до вас товариші фермери: коли до вас

НАДІСЛАНО

ПАНІЧНА ВТЕЧА КАПЕЛЯНА.

Едмонтон, Алта. Укр. робітникам і фермерам вже відома, як по заколено на Україні влади робітниками і селянами в свої руки, прийшов там кінець пановаю вській наволоці, яка рабувала і запродавала працюючі маси України на всі боки. Не маючи більше на Україні місця, розвізлася та зграя по всіх усядах поза границями України. Головні леза, котрі мали лінійний доступ до української казни, напаквали гривнями свої кишень і тепер преспокойно сидять по кабаретах та кавярнях у Відні, Парижі, Карлсбурзі. А меша брати, котра не встигла і не змогла добре поспішити ко "на одній роботі", поділася за океан, сподіючись дістати собі поживу між землями, в котрих, як вона чула, є в кишень долари. Щоби виманити ці долари для себе, як петлюрський брати гадить між українськими робітниками і фермерами в Канаді, устроє видіти про "правдині події на Україні", покаже образки і т. д.

Чи П СЕ ВЛАСТЬ СЯ?

Американська буржуазія старіється вислати до Східної Росії всіх червоних, яких вона тепер має в себе дома. Вона старіється позбутися того червоного настя, хоче в корній зничити його на землі Вашингтона, она вже много його вислала, але вона скорше позидеть ся, ніж вона успіє його вислати. Вона старіється са і всіх сил, щоби в корній зничити червоних і тим продовжити своє існування. Але чи власть ся П се зробити? Хто пригизається са до теперішніх подій в Америці, то той фаніх, що червоноє настя не тільки що не зникає, але шпораз більше розмножується. І розмножує його сама така американська буржуазія. Вона сотки тисяч робітників вислала за фабрику на узлісся, а тим, котрі еще остали ся покісно на фабриці, уриває заробітну платню. Тисячами блукають по узліссях великих індустриальних міст Америки голодні і обдірані робітники, фізично знебоджені на кусок хліба. Складали скелети переповнені поживою і оджею, а робітники голодні і холадні. І такі робітники єдять собі питанню, чому вони так? І в результаті приходять до висновку, що се є форма капіталістичного устрою, який то устрій і тримає ся на голоді і холаді тих самих робітників. І робітники починають бороти ся з тою несправедливістю, починають бунтувати ся. Голод і холад робить їх червоними. Се вже не є чудячі, але такі урважені американці. І куди-ж їх має вислати американська буржуазія? Куди вона зможе вислати тих п'ять мільйонів безробітних, що блукають по всіх містах Америки і що день, то більше червоної? Ні, американська буржуазія примушена буде числитися з тими мільйонами безробітних на землі Вашингтона. Вона сама вже се бачить і казати ся від злости, але зарадити сему не може. Вона не хоче розпрошати ся зі своїми мільярдами добровільно, не хоче позбутися свого бучного пановання. Вона вже готується до боротьби, але і робітники також не дрімать. Ми стоїмо тепер на передодні великої боротьби між робітниками і капіталістами в Америці. І міній вислада червоної, не спускати американська буржуазія від наступної суворой розлати. Буржуазія ви силає червоних сотками, а вони надроджують ся тисячами. І тому класова боротьба в Америці розгорється ся з кожним днем.

ДРУКАРСЬКІ ОШИБКИ.

В минулому, першомаякській числі "У. Р. В." зайшла в підзаголовку статті "Положене життя в Радянській Росії" друкарська описка: було подано: (Відчит т-ки Шталь, члена Жіночого Відділу Комуністичного Інтернаціоналу, виголошеної в грудні 1921 р.), а мало бути: (Відчит т-ки Шталь, члена Жіночого Відділу Комуністичного Інтернаціоналу, виголошений в